

Teknisk forudsætningsnotat til at fastlægge politiske niveaumål i Beskæftigelsesplan 2019

Ultimo februar 2019

Mål 1 – Borgere i den arbejdsdygtige alder på kommunal forsørgelse

Antal borgere på kommunal forsørgelse (18-66 år) skal reduceres fra 9.677 til 9.572 fuldtidspersoner fra december 2018 til december 2019.

Forudsætning for fastsættelse af mål:

Med baggrund i ledighedsprognosen for 2019 i Regeringens Økonomisk Redegørelse (dec. 2018) forudsættes det, at det samlede fald i ydelserne, som indgår i ledighedsstatistikken, vil udgøre 62 % af faldet i 2018. Hvis der tages udgangspunkt i Slagelses faktiske fald i 2018 betyder det, at der i 2019 kan forventes et fald på 65 fuldtidspersoner fra december 2018 til december 2019. Målgrupperne, som indgår i beregningen, er: A-dagpenge, jobparat kontanthjælp og jobparat integrationsydelse.

Herudover er forudsat, at det i 2019 lykkes at nedbringe antallet af uddannelseshjælpsmodtagere med 40 fuldtidspersoner fra december 2018 til december 2019. I 2018 var der en stigning på 16 fuldtidspersoner, bl.a. fordi der ikke blev afsluttet så mange uddannelseshjælpsmodtagere som forventet til uddannelse i december 2018.

Det er fra disse 4 ydelser, at den primære afgang sker under en højkonjunktur, mens de resterende målgrupper samlet set forventes at være tilnærmelsesvis status quo. Årsagen til dette status quo-billede er, at kommunerne under højkonjunkturer i højere grad visiterer nye borgere som jobparate, fordi arbejdsgivernes krav til arbejdskraften mindskes. Tilsvarende visiteres flere borgere som aktivitetsparate under lavkonjunkturer. Endelig betyder en øget beskæftigelse, at flere borgere bliver berettiget til sygedagpenge.

Ambitionsniveauet om en større reduktion i uddannelseshjælpen i 2019 gør, at det samlede mål om en reduktion på 105 fuldtidspersoner er 12 fuldtidspersoner større end den faktiske udvikling fra december 2017 til december 2018.

Det skal bemærkes, at der er tale om et forventet estimat for december 2018. Tallene for A-dagpenge og sygedagpenge er endnu ikke endelige tal. Det giver derfor god mening at efterjustere målet en smule i de kommende måneder.

Forudsætninger der kan påvirke resultat i 2019

1. Befolkningen i den arbejdsdygtige alder forventes ifølge kommunens befolkningsprognose at være tilnærmelsesvis stabil sammenlignet med 2018 (fald på 15 personer). Stabiliteten dækker dog over et forholdsvist stort forventet fald blandt de unge 17-25-årige på 135 personer og et forventet fald på 40 personer blandt de 60-64-årige. Det er især blandt de 43-59-årige, at der sker en stigning i antal borgere (+122).
2. Arbejdsstyrken (ledige + beskæftigede) forventes at vokse ca. 200 i 2019 (fastsat ud fra tendensen de seneste år), fordi færre personer har ret til at afgå til efterløn. Økonomisk Redegørelse fra december 2018 forventer en fortsat vækst i beskæftigelsen i 2019, hvorfor det forudsættes, at hovedparten af disse flere seniorer kan fortsætte i eksisterende beskæftigelse. Der vil dog også være en restgruppe af seniorer, som aktuelt er på eksisterende kommunale ydelser og som tidligere ville have haft ret til den statslige efterløn. Disse vil have en stor risiko for at fortsætte på en kommunal ydelse, på grund af typisk nedslidning, og fordi erfaringen viser, at det er vanskeligt at komme ind på arbejdsmarkedet igen som senior, når man først er blevet afskediget.

3. På landsplan forventer Økonomisk Redegørelse, at der sker en stigning i beskæftigelsen fra 2018 til 2019 på, hvad der svarer til 2/3-dele af stigningen fra 2017 til 2018. Omregnet til fuldtidsbeskæftigede på landsplan, svarer det til 21.252. Hvis Slagelse følger den objektive andel af stigningen regnet ud fra andel af befolkningen i den arbejdsdygtige alder (1,34 %), vil det betyde, at antal fuldtidsbeskæftigede vil stige 188 fra 2018 til 2019. Udfordringen i 2018 har imidlertid været, at stigningen i fuldtidsbeskæftigelsen i Slagelse ikke har formået at følge den landsdækkende stigning. Stigningen fra 2017 til 2018 for beskæftigede med bopæl i kommunen har kun udgjort 0,41 % af stigningen på landsplan. En afgørende udfordring ift. vækst i de lokale arbejdspladser er, at næsten halvdelen er offentlige arbejdspladser. På det offentlige område forventer regeringens prognose ikke vækst i beskæftigelsen i 2019, og i praksis har der været større afskedigelser i både kommune, Selandia og Region i de sidste par år. De afskedigede fra den offentlige sektor er en målgruppe, som det er ekstra vanskeligt hurtigt at udplacere i andre sektorer, da der ofte er tale om en fagspecialiseret arbejdskraft. Tallene for langtidsledigheden understøtter, at det især er inden for HK- og lærerområdet, at der har været en forholdsvis stor stigning i det seneste år. Det er derfor ekstra nødvendigt med fokus på den geografiske mobilitet og faglige fleksibilitet, herunder muligheder for omkvalificering for at løse opgaven.
4. Jævnfør Økonomisk Redegørelses prognose for 2019 er der ikke indregnet eventuelle virkninger af et Brexit, hvor Storbritannien ikke fortsat er en del af det indre marked i en 2-årig overgangsperiode. På samme vis er ikke taget højde for, at eventuelle nye protektionistiske tiltag vil påvirke verdenshandlen yderligere i en negativ retning. Isoleret set står dansk økonomi stærkt overfor en eventuelt svagere udvikling i udlandet, da der er et solidt fundament for en stærk udvikling i den indenlandske efterspørgsel. Udfordringen er dog, at en mere negativ stemning i udlandet også vil kunne sprede sig til dansk økonomi, uden at det nødvendigvis har afsæt i danske realøkonomiske forhold.
5. Slagelse har i december 2018 ikke haft den forventede og sædvanlige afgang fra uddannelseshjælp på grund af fastholdelse i Kom.udd. Sammenholdes den situation med et forventet fald i den potentielle målgruppe for uddannelseshjælp, på grund af mindre tilgang af de helt unge, bør det trække i positiv retning i forhold til det samlede antal på ydelsen i 2019. Øget fokus på at få unge i beskæftigelse, som reelt ikke er parate til uddannelse, bør også trække i positiv retning. Endnu er det usikkert, hvilke konsekvenser en ny kommunal struktur for ungeområdet vil få af betydning for udviklingen, herunder implementeringen af den nye Forberedende Grunduddannelse (FGU). FGU-eleverne vil få skoleydelse på samme økonomiske niveau som uddannelseshjælpen, hvorfor de kommunale forsørgelsesudgifter umiddelbart vil blive de samme, selvom der på papiret kan forventes at blive færre uddannelseshjælpsmodtagere. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har ikke på nuværende tidspunkt udmeldt, hvordan denne omlægning vil komme til at indgå i opgørelsen, hvorfor det p.t. forudsættes, at de 2 ydelser vil opveje hinanden.
6. Gennem det seneste år afsluttes på landsplan flere forløb til selvforsørgelse og folkepension end i Slagelse, bl.a. fordi gennemsnitsindkomsterne/formuen på landsplan er højere end i Slagelse (færre har ret til kontanthjælp), og fordi en større andel er aldersmæssigt berettiget til folkepension. Det er ikke muligt at belyse, i hvilket omfang en del af forklaringen også kan være, at andre kommuner er hurtigere til at afslutte eksempelvis sygedagpengesager til selvforsørgelse. Andelen afsluttet til beskæftigelse og uddannelse er på samme niveau i Slagelse som på landsplan.

Mål 2 – Virksomhedskontakt

Jobcentrets samarbejdsgrad med virksomhederne i Slagelse Kommune skal minimum være på niveau med den jobcentrenes gennemsnitlige samarbejdsgrad på landsplan i 2019.

Forudsætning for fastsættelse af mål:

Med de nuværende positive konjunkturer handler det i høj grad om at finde den rette balancegang mellem brug af virksomhedstilbud kontra ordinær jobformidling for at optimere de samlede effekter. Af samme årsag er målet for 2019 sat som et relativt mål, der sammenholdes med brugen af virksomhedstilbud på landsplan.

Mål 3 – Beskæftigelse med bopæl i Slagelse Kommune

Antal beskæftigede lønmodtagere med bopæl i Slagelse Kommune skal øges fra 28.942 til 29.000 fuldtidspersoner fra december 2018 til december 2019.

Forudsætning for fastsættelse af mål:

På landsplan forventer Økonomisk Redegørelse, at der sker en stigning i beskæftigelsen fra 2018 til 2019 på, hvad der svarer til 2/3-dele af stigningen fra 2017 til 2018. Omregnet til fuldtidsbeskæftigede på landsplan, svarer det til 21.252. Hvis Slagelse følger den objektive andel af stigningen regnet ud fra andel af befolkningen i den arbejdsdygtige alder (1,34 %), vil det betyde, at antal fuldtidsbeskæftigede vil stige 188 fra 2018 til 2019. Udfordringen i 2018 har imidlertid været, at stigningen i fuldtidsbeskæftigelsen i Slagelse ikke har formået at følge den landsdækkende stigning. Stigningen fra 2017 til 2018 for beskæftigede med bopæl i kommunen har kun udgjort 0,41 % af stigningen på landsplan. Hvis samme tendens fortsætter i 2019, så kan der med disse forudsætninger forventes en stigning på 58 fuldtidslønmodtagere fra december 2018 til december 2019.

Det skal bemærkes, at december-tallet for 2018 er et foreløbigt tal, hvor der forventes en del efterregistreringer. Det giver derfor god mening at genberegne og efterjustere målet i de kommende måneder.

Forudsætninger der kan påvirke resultat i 2019

1. Se punkter 1-4 under måling 1
2. Ifølge den kommunale prognose, så vil befolkningstilvæksten frem mod 2032 være markant lavere i Slagelse end på landsplan (+2,5 % mod 6,7 %). Der fremgår dog ikke landstal for de enkelte år i prognosen, ligesom det ikke fremgår, for hvilke aldersgrupper forskellen forventes at finde sted. Denne markante forskel i befolkningstilvæksten vil dog sandsynligvis også have en afsmittende effekt på udviklingen i beskæftigelsen.

Mål 4, 5 og 6 – Borgere tættest på arbejdsmarkedet

Bruttoledigheden skal reduceres fra 1.754 til 1.658 personer fra december 2018 til december 2019.

Forudsætning for fastsættelse af mål:

Med baggrund i ledighedsprognosen 2019 i Økonomisk Redegørelse (dec. 2018) forudsættes det, at det samlede fald i bruttoledigheden vil udgøre 62 % af faldet i 2018. Hvis der tages udgangspunkt i Slagelses faktiske fald i 2018 betyder det, at der i 2019 kan forventes et fald på 96 personer fra december 2018 til december 2019. Bruttoledigheden består af A-dagpengemodtagere, jobparate kontanthjælpsmodtagere, åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere samt jobparate og åbenlyst uddannelsesparate integrationsydelsesmodtagere.

For A-dagpengeområdet sker der efterfølgende efterregistreringer, som betyder, at opgørelserne reelt kan gå både lidt op og ned, da ledighedstallene bygger på borgernes forventede indmeldte ledighed. Det giver derfor god mening at genberegne og efterjustere målet i de kommende måneder.

Langtidsledigheden skal reduceres fra 434 til 425 personer fra december 2018 til december 2019.

Forudsætning for fastsættelse af mål:

Med baggrund i ledighedsprognosen 2019 i Økonomisk Redegørelse (dec. 2018) forudsættes det, at det samlede fald i bruttoledigheden vil udgøre 62 % af faldet i 2018. Hvis der tages udgangspunkt i Slagelses faktiske fald i 2018 i langtidsledigheden betyder det, at der i 2019 kan forventes et fald på 9 personer fra december 2018 til december 2019. Langtidsledigheden består af A-dagpengemodtagere, jobparate kontanthjælpsmodtagere, åbenlyst uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere samt jobparate og åbenlyst uddannelsesparate integrationsydelsesmodtagere.

For A-dagpengeområdet sker der efterfølgende efterregistreringer, som betyder, at opgørelserne reelt kan gå både lidt op og ned, da ledighedstallene bygger på borgernes forventede indmeldte ledighed. Det giver derfor god mening at genberegne og efterjustere målet i de kommende måneder.

Forudsætninger der kan påvirke resultat i 2019

1. Se punkter 1-4 under måling 1
2. Ifølge den kommunale prognose, så vil befolkningstilvæksten frem mod 2032 være markant lavere i Slagelse end på landsplan (+2,5 % mod 6,7 %). Der fremgår dog ikke landstal for de enkelte år i prognosen, ligesom det ikke fremgår, for hvilke aldersgrupper forskellen forventes at finde sted. Denne markante forskel i befolkningstilvæksten vil dog sandsynligvis også have en afsmittende effekt på udviklingen i ledigheden.
3. Særlig opmærksomhed om, at der er større stigning i ledigheden end på landsplan gennem de seneste 4 måneder i 2018 som følge af tab af lokale arbejdspladser. Den relativt store lokale stigning i ledigheden i 2. halvår 2018 betyder, at der er større risiko for, at der også kommer en stor stigning i langtidsledigheden i slutningen af 2019, som det har været tilfældet i 2018.

Andelen af flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, som er i lønmodtagerbeskæftigelse efter 3 år i Danmark, skal minimum følge landsudviklingen i 2019.

Forudsætning for fastsættelse af mål:

Udgangspunktet for det nye mål er de officielle tal fra integrationsbarometer.dk, som hvert kvartal følger op på indsatsen for borgere under integrationsprogrammet.

Seneste opgørelse fra 3. kvartal 2018 viser, at 47 % af flygtninge og familiesammenførte til flygtninge var i lønmodtagerbeskæftigelse efter 3 år. Det tilsvarende tal på landsplan er 45 %. Regeringens målsætning er 50 %. Tallene for det seneste kvartal er foreløbige.

Ambitionen er at fastholde, at Slagelse fortsat har bedre jobeffekter end på landsplan. I 2. halvår 2018 har målgruppen ligesom øvrige ledighedsmålgrupper dog også været ramt af, at væksten i arbejdspladser har været større på landsplan end i Slagelse. Gennem det seneste år (3. kvartal 2017-3. kvartal 2018 har Slagelse derfor ikke kunnet følge den landsdækkende udvikling (stigning på 4 %-point mod 9 %-point på landsplan).

Tallene i Integrationsbarometret er baseret på Danmarks Statistiks opgørelse af lønmodtagerbeskæftigelse, som inkluderer personer i støttet og ustøttet beskæftigelse. Selvstændige erhvervsdrivende og medarbejdende ægtefæller indgår ikke i opgørelsen.

Forudsætninger der kan påvirke resultat i 2019

1. Se punkter 1-4 under måling 1

Unge uden uddannelse

Antallet af uddannelseshjælpsmodtagere skal falde fra 702 til 662 fuldtidspersoner fra december 2018 til december 2019.

Forudsætning for fastsættelse af mål:

Med baggrund i den kommunale befolkningsprognose og ledighedsprognosen 2019 i Økonomisk Redegørelse (dec. 2018) forudsættes det, at det samlede fald i uddannelseshjælpsmodtagere vil være ca. 40 fuldtidspersoner. Faldet opnås ved:

- Mindre tilgang af 18-årige til uddannelseshjælp (ca. 20)
- Forventet større afgang til uddannelse i løbet af 2019 som følge af Kom.Udd, hvor de unge indtil videre har været fastholdt i projektet i december 2018. Netop december 2018 er udgangspunktet for målet i 2019.
- Flere unge afgår til beskæftigelse enten direkte eller via virksomhedspraktikker, fordi de reelt ikke er klar til uddannelse. Både Økonomisk Redegørelse og egne tidligere opgørelse viser, at der er et potentiale for at få flere unge i beskæftigelse, når man sammenholder antallet af unge på forsørgelse med sidste højkonjunktur i 2008. Den primære grund til, at antallet af unge på forsørgelse er højere, skyldes ændret lovgivning, som betyder, at fokus har været rettet mod uddannelse snarere end beskæftigelse.

Forudsætninger der kan påvirke resultat i 2019

1. Se punkter 1, 3, 4 og 5 under måling 1
2. Ifølge den kommunale befolkningsprognose forventes et forholdsvis stort fald blandt de unge 17-25-årige på 135 personer fra 2018 til 2019. Opgørelse af 18-årige og derunder, der har modtaget en forsørgelsesydelse i 2018, har været ca. 15 %. Hvis andelen forudsættes at være den samme i 2019, svarer det til en forventet mindre tilgang på ca. 20 personer sammenlignet med 2018.

Borgere i udkanten af arbejdsmarkedet

Antallet af langtidsforsørgede personer (over 3 sammenhængende år på kommunal forsørgelse) skal reduceres fra 1.725 til 1.700 personer fra december 2018 til december 2019.

Forudsætning for fastsættelse af mål:

TVIR-projektet har betydet, at der er sker en oprydning i de langvarige sager på ressourceforløb, hvor flere i dag modtager en tidlig virksomhedsrettet indsats. I slutningen af 2018 har der derfor været en øget tilgang til førtidspension fra ressourceforløb, og aktuelt er der venteliste til rehabiliteringsteamet indtil sommeren 2019. Der er derfor fortsat ressourceforløbssager, som afventer en afgørelse til enten fleksjob eller førtidspension.

Den foreløbige målfastsættelse er baseret på et forventet resultat for december 2018, som er udgangspunktet for målingen. December-tallet vil dog først være tilgængeligt den 13. marts 2019. Det giver derfor god mening at efterjustere målet i de kommende måneder, i takt med at der kommer et tydeligere overblik over tendensen for tildelinger af førtidspensioner i 1. halvår 2019.

Forudsætninger der kan påvirke resultat i 2019

1. Praksis for at iværksætte Særligt Tilrettelagt Uddannelse for aktivitetsparate unge, herunder brugen af ressourceforløb som en vej til afklaring til førtidspension eller fleksjob. Jo hurtigere afklaring til fleksjob eller førtidspension kan finde sted på eventuelt uddannelseshjælp, desto færre ender i langvarig forsørgelse.
2. Praksis for, hvornår der tildes førtidspension og hvornår borgere bliver fleksjobberettiget med få timer. I de tilfælde, hvor borgere gøres fleksjobberettigede til få timer, men det reelt er vanskeligt at opdyrke et fleksjob til de pågældende borgere, er der stor risiko for, at borgerne bliver langtidsforsørgede. Resultatet vil derfor påvirkes af, om Slagelse som ønsket bliver frikommune på dette område.
3. Slagelse har gennem det seneste år tabt terræn i reduktionen i de langtidsforsørgede sammenholdt med landsplan. Det kan i særlig grad ses i forhold til sygedagpenge, jobafklaringsforløb og ledighedsydelse, hvor der er en decideret stigning fra 2017 til 2018. Der vurderes at være flere forklaringer på denne tendens. For det første har ressourcebesparelser betydet, at det er vanskeligt at lave en lige så tidlig og intensiv opfølgning på sygedagpengeforløbene som tidligere. Det har betydet flere langvarige forløb på både sygedagpenge og afledte ydelser. For det andet udgør Slagelses tilgang af fleksjob kun 1,4 % af landsplan i 2018. Det er på trods af, at der har været en stigning i tilgangen i forhold til tidligere år både absolut og relativt set. I 2017 udgjorde tilgangen til fleksjob 1,2 % af landsplan.
4. Praksis i forhold til de aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere. Det er afgørende at fastholde og optimere beskæftigelsesperspektivet med fokus på 225-timersreglen og etablering af småjob fremfor passiv indsats, samt sikre lovgivningens tilsigtede brug af fritagelse fra 225 timers reglen. Det er forventningen, at den nyetablerede eksterne indsats for de stærkeste aktivitetsparate vil bidrage til et yderligere fald i langtidsforsørgede kontanthjælpsmodtagere i 2019.

Handicappede i beskæftigelse

Antallet af personer med et større handicap på arbejdsmarkedet skal minimum følge landsudviklingen i 2019.

Forudsætning for fastsættelse af mål:

Regeringen har fastsat et landsdækkende mål om, at antallet af personer med et større handicap på arbejdsmarkedet skal øges med 13.000 frem mod 2025. Slagelses objektive andel af befolkningen i den arbejdsdygtige alder er 1,34 % i 4. kvartal 2018. Omsat til Slagelse-niveau svarer regeringens ambition til en stigning på 174 personer i Slagelse frem mod 2025.

Personer med handicap, der ikke får hjælp efter serviceloven, bliver ikke registreret i Danmark. Beskæftigelsesministeriet vil derfor løbende udarbejde surveymålinger, hvor folk bliver spurgt ind til, om de har et handicap, og som giver et billede af, hvor mange personer med et handicap, der er i beskæftigelse, og hvor mange der står uden for arbejdsmarkedet. Beskæftigelsesministeriet har endnu ikke udmeldt, hvornår eller hvordan målingen vil finde sted i 2019.

Da der ikke er tale om en registerbaseret måling, men en subjektiv måling, er det i praksis ikke muligt for administration at styre målrettet efter ministermålet. Det foreslås derfor at opsætte et relativt mål, så den politiske ambitionen er, at Slagelse minimum følger den landsdækkende udvikling.

Det skal bemærkes, at resultatet kan påvirkes negativt af udvalgets ønske om at blive frikommune i forhold til at sikre borgerne et frit valg mellem fleksjob med få timer eller førtidspension.